

Stockholm den 2 november 2022

R-2022/1795

Till Finansdepartementet

Fi2022/02527

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 2 september 2022 beretts tillfälle att avge yttrande över Utkast till lagrådsremiss Ändrad beskattning av inlösenaktier i vissa fall.

Sammanfattning

Advokatsamfundet, som hänvisar till sitt tidigare yttrande över beskattning av inlösenaktier,¹ avstyrker fortsatt förslaget om att utvidga reglerna om beskattning av inlösen- och återköpsförfaranden.

Advokatsamfundets ställningstagande beaktar särskilt att utkastet förefaller mer komplext än nuvarande regelverk, vilket tveklöst kommer innebära utmaningar för skattebetalarnas förutsägbarhet i beskattningen. Detta tar sig bland annat uttryck i att rättsföljden av två olika transaktioner skulle ses som en och att beskattning därmed kan inträffa trots att någon monetär betalning ännu inte har skett. Eftersom komplexa regelverk riskerar att gå ut över enskildas rättssäkerhet bör de begränsas.

¹ Se Advokatsamfundets remissyttrande den 4 april 2022 över Skatteverkets promemoria Ändrad beskattning av inlösen- och återköpsförfaranden (Fi2022/00409).

Bakgrund

Advokatsamfundet har den 4 april 2022 yttrat sig över promemorian Ändrad beskattning av inlösen och återköpsförfaranden, vilken är den utredning som det nu aktuella utkastet till lagrådsremiss grundar sig på.

I utkastet föreslås att tilldelningen av inlösenaktier till aktieägarna i vissa fall ska behandlas som utdelning. Så är fallet om ett aktiebolag minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna genom inlösen. Enligt utkastet ska beskattningstidpunkten flyttas från inlösentidpunkten till den dag då de kan disponeras av aktieägarna och föreslås gälla både begränsat och obegränsat skattskyldiga personer.

Synpunkter

Advokatsamfundet är positivt till att flertalet av de synpunkter som lämnades i samfundets remissyttrande till utredningens förslag har behandlats i utkastet till lagrådsremiss. Särskilt glädjande är att det i utkastet inte föreslås ändrad beskattning av inlösenrätter, säljrätter och inköpsrätter. Detta utifrån Advokatsamfundets uppfattning att en sådan beskattning skulle ha stått i strid med grundläggande beskattningsprinciper. Däremot kan Advokatsamfundet inte ställa sig bakom den utvidgning av reglerna som förslaget i utkastet innebär i övrigt. Skälen för detta följer enligt nedan.

Beskattningstidpunkten

Trots de ändringar som gjorts i lagrådsremissutkastet i förhållande till underliggande promemoria ser inte Advokatsamfundet att utkastet uppfyller sitt syfte, eftersom skattedifferensen inte utjämnas i jämförelse med nuvarande reglering.

Advokatsamfundet anser det särskilt bekymrande att utkastet mycket lättvindigt avvisar kritiken avseende "cash-flow-problematiken" med argumentet att problematiken inte är ny. Att likviditetsbrist även kan uppstå vid förfarandet kring sakutdelning är i sig inte ett övertygande argument för att det ska införas i ny lagstiftning. För det fall tilldelning av inlösenaktier ska utgöra underlag för kupongskatt uppstår tveklöst likviditetsproblematik. Svårigheterna blir givetvis större för enskilda och företag med sämre likviditet. Att annan lagstiftning eventuellt uppfattas som bristfällig bör därför rimligtvis inte läggas till grund för ny lagstiftning. Advokatsamfundet delar därmed inte Skatteverkets argument om att det normalt

kommer finnas medel för innehållande och inbetalning av kupongskatt, vilket blir särskilt påfallande i tider med instabilt världsläge.

Den föreslagna ändringens påverkan på enskilda

Antalet berörda företag och enskilda har i utkastet uppskattats till 27 000 stycken, av utkastet framgår även att 85 procent av dessa tros vara enskilda. Enligt statistikmyndigheten SCB hade 63 procent av den vuxna befolkningen någon form av kapitalinkomst under 2020, varav den vanligaste typen var schablonintäkter från investeringssparkonton.² Reglerna föreslås nu ändras så att värdet av erhållna inlösenaktier ska tas upp som utdelning. Utkastets förslag innebär ingen förändring för inlösenaktier som förvaras på investeringssparkonto. Trots att det i lagrådsremissutkastet inte anges något om kapitalförsäkringar, borde det inte heller bli någon skillnad där. Advokatsamfundet ställer sig därför tveksamt till om de föreslagna förändringarna faktiskt kan bedömas vara nödvändiga för att säkerställa en likformig beskattning och värna den svenska skattebasen för obegränsat skattskyldiga. Eftersom schablonintäkter från investeringssparkonto var den vanligaste kapitalinkomsten under 2020, förefaller det inte osannolikt att en stor del av skatteinkomsterna hänförliga till inlösen kommer att vara hänförliga till schabloninkomster och därmed inte omfattas av den omedelbara beskattningen som föreslagits.

Rättssäkerhet

Advokatsamfundets ställningstagande beaktar särskilt att förslaget i utkastet förefaller mer komplext än nuvarande lagstiftning. Detta skulle innebära utmaningar för skattebetalarnas rättssäkerhet, men även för förutsägbarheten i beskattningen. Härutöver vidhåller Advokatsamfundet att den ökade administrativa bördan är oproportionerlig i förhållande till syftet med de förslag som lämnas i lagrådsremissutkastet. Om förslagen i lagrådsremissutkastet skulle genomföras, kommer beskattningen att ske i två omgångar. Det skulle med all sannolikhet innebära en ökad kostnad för enskilda, särskilt eftersom reglerna är mer komplexa. Advokatsamfundet anser det dessutom som sannolikt att allt fler begränsat skattskyldiga kommer välja utländska kapitalförsäkringar som sparform för att undvika

² Uppgifterna gäller inkomståret 2020 och omfattar personer som var folkbokförda i Sverige både 1 januari och 31 december (den så kallade "helårsbefolkningen"). Statistiken bygger på SCB:s undersökning Inkomster och skatter (IoS) och Inkomst- och taxeringsregistret (IoT). Uppgifterna om kapitalinkomster i IoT baseras på deklara-tions- och taxeringsdata från Skatteverket för hela befolkningen.

denna administrativa börda, varför utkastet i sådant fall, återigen skulle brista i nödvändighet.

Avslutningsvis önskar Advokatsamfundet påtala att det finns ett stort behov, inte minst efter pandemilagstiftningarna, av återgång till goda beredningsprocesser av ny lagstiftning. Detta för att sträva mot ett rättssäkert och väl fungerande regelsystem. Advokatsamfundet är därför kritiskt till det sätt på vilket den aktuella frågan har initierats och sedermera remitterats. Lagförslaget bör, som påtalats tidigare, i stället hanteras inom ramen för den pågående översynen av nu gällande kupongskattelag.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander